
BESZÁMOLÓ

a 2009. május 28. napján tartandó Képviselő-testületi ülésre

Tárgy: beszámoló Dévaványa Város Gyámhivatalának tevékenységéről és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a 2008. év vonatkozásában

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyámhivatal 2008. évben végzett tevékenységéről, a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése, illetve A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.) szóló 149/1997 (IX. 10.) Korm. rendelet 170/A. § és a 10. számú melléklete alapján a gyermekvédelmi feladatokról az alábbiak szerint tájékoztatom Önöket:

A gyámhivatal 2008. évben végzett tevékenységéről:

A gyámhivatal 2008. évben is két fő önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező ügyintézővel dolgozott - azzal, hogy a gyámhivatal vezető aljegyzőként is ellát feladatokat (szabálysértés, birtokvédelem, választási eljárással kapcsolatos feladatok, stb.) - akik megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek, illetve minden, a jelenlegi szabályozás szerinti képesítési követelménynek eleget tettek. A szakmai rendezvényeken, programokon folyamatosan részt vesznek, ezáltal biztosított az ügyek intézéséhez szükséges felkészültség, aktuális jogszabályismeret.

Az iroda tárgyi, technikai feltételei adottak, azonban az ügyek jellegéből adódóan és a zavartalanabb, gyorsabb ügyintézés miatt az ügyintézők külön irodában történő elhelyezése indokolt lehet, de ez jelenleg nem megoldható, illetve munkánk során törekszünk arra, hogy az előbbiek ne befolyásolják a munka menetét, minőségét.

A hivatal ügyfélfogadási rendje: hétfő: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-16³⁰; kedd: 8⁰⁰-11³⁰; péntek: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-14⁰⁰ illetve a vidékről érkező ügyfeleket minden esetben fogadjuk, továbbá szükség szerint, azonnali intézkedést igénylő esetekben mindenkor az ügyfelek rendelkezésére állunk.

Az elmúlt évben Dévaványán 3 fő megfelelő végzettséggel rendelkező hivatásos gondnok volt, akik látják/látják el feladataikat a gondnokoltak ügyeiben a gyámhivatal felügyeletével. A hivatásos gondnoki tisztség betöltése csak a megyei vagy országosan szervezett tanfolyam elvégzésével lehetséges. A hivatásos gondnokok közül 2 fő nyugdíjas, illetve 1 fő aktív korú, akiket a Polgármesteri Hivatal megbízási szerződéssel alkalmaz (bruttó 21.800,- Ft/fő/hó). A hivatásos gondnokok egyenként legfeljebb 30 gondnokolt személy tekintetében végezhetik munkájukat, mely ki is van használva, minden esetben a maximum körüli létszámmal dolgoznak.

A gyámhivatal Dévaványa és Ecsegfalva településekre kiterjedően lát el feladatokat, a népesség nyilvántartás adatai szerint összesen 9.884 fő állandó lakos vonatkozásában, ezen belül 1.912 fő kiskorú gyermek tekintetében, mely a 2007. évi adatokhoz képest - az elmúlt évekhez hasonlóan - csökkenő tendenciát mutat.

Település	2007		2008	
	Lakosok száma	0-18 évesek	Lakosok száma	0-18 évesek
Dévaványa	8.546	1.668	8.503	1.656
Ecsegfalva	1.418	266	1.381	256
Összesen	9.964	1.934	9.884	1.912

A gyámhivatal feladataival kapcsolatos néhány összehasonlító adat:

Megnevezés	2007	2008	a 2008. évi adatokból Ecsegfalva
Iktatott ügyiratok száma	396	419	19
Alsámok	1.578	1.753	50
A határozatok száma	734	841	13
Kapcsolattartási ügyek	4	7	---
Családi jogállás rendezése iránt indult eljárások	16	25	---
Örökbefogadási ügyek	2	---	---
Gyámság alatt álló gyermekek száma	43	39	9
Gondnokság alatt álló személyek száma	164	181	5
Gondnokoltak betétben elhelyezett vagyona (eFt)	68.860,-	73.010	1.401,-

A csökkenő lakosság- és gyermeklétszámmal fordított arányban nőtt az ügyek és az azokban hozott döntések száma, illetve igen sok esetben csak a felet érintő ügyben való tájékozódás, tanácskérés miatt keresik meg a gyámhivatalt. Ez utóbbi az érdemi ügyintézés menetét sok esetben nehezíti, de igyekszünk kielégíteni az ügyfelek kéréseit.

2008. évben a Dél-alföldi Regionális Szociális és Gyámhivatal Békéscsabai Kirendeltsége témavizsgálatokat folytatott, melyek során kifogás, észrevétel nem érkezett, illetve a minisztériumok, ombudsmanok megkeresésére adatszolgáltatást kértek számos alkalommal.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásnak értékelése:

A gyámhivatal gyermekvédelmi feladatainak ellátása során az előző évben végzett tevékenységét az alábbiakban foglalom össze:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyámhivatal a pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban az alábbi ügycsoportokban folytathat eljárást:

- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Gyermektartásdíj megelőlegezése:

A tartásdíj megelőlegezésére akkor kerül sor, ha a bíróság a tartásdíjat jogerősen megállapította, azonban a kötelezett rendszeres jövedelmére vezetett behajtás átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó személy nem képes a gyermek részére a szükséges tartást biztosítani, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a jogszabályban meghatározottakat.

A támogatás mértéke általában megegyezik a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj összegével, azonban ettől el lehet térni, de az előlegezett összeg ekkor sem lehet kevesebb a bíróság által megállapí-

tott összeg 50%-ánál. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. Indokolt esetben a megelőlegezés folyósítása - egy alkalommal - legfeljebb további három évre ismételten elrendelhető. A kötelezett meghatározott kamattal együtt köteles az előlegezett összeget az államnak megtéríteni.

2008. évben a gyermektartásdíj megelőlegezési ügyben 5 esetben indult eljárás, mely 11 gyermeket érint. Minden esetben sor került a tartásdíj állam általi megelőlegezésére. 2008. év folyamán összesen 17 szülő részesült megelőlegezésben, melynek során 2.125,- eFt került kiutalásra, kifizetésre. Ezen adatokból Ecsegfalvát érintően 1 esetben, 3 gyermek vonatkozásában került sor tartásdíj megelőlegezésre, melynek során 54,- eFt került kiutalásra (év végén került sor a megállapításra).

Otthonteremtési támogatás:

A támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerülő fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatásának megoldását elősegítse. Támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább 3 éves megszakítás nélküli nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg és nem rendelkezik megfelelő vagyonnal. A fiatal felnőtt kivételesen akkor is jogosult erre az ellátási formára, ha 2 évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételére árasága vagy szülői felügyelet megszüntetése miatt került sor. A támogatás mértéke a nevelésben eltöltött évekhez és a fiatal felnőtt vagyoni viszonyaihoz igazodik. A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérlői jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre, valamint otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az otthonteremtési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt ellátását biztosító, vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátást biztosító bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.

Az otthonteremtési támogatás ügyben 3 esetben indult eljárás, melynek eredményeként 1 kérelmet jóváhagyott (a támogatás összege: 1.163,- eFt), míg 2 kérelmet elutasított a gyámhivatal.

A gyámhivatal gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedései:

- családba fogadás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- átmeneti nevelésbe vétel
- tartós nevelésbe vétel
- nevelési felügyelet elrendelése
- utógondozás elrendelése
- utógondozói ellátás elrendelése

Családba fogadás:

A gyermek szülei, illetve külön élő szülők esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő kérheti, hogy gyermekét a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte (pl. külföldi munkavállalás) vagy más családi ok miatt a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza, nevelje, feltéve, hogy ez a gyermek érdekében áll.

2008. évben 3 ügyben esetében járult hozzá a családba fogadáshoz a gyámhivatal, két esetben nagykorú testvérhez és egyszer nagyszülőhöz kerültek a gyermekek. Ezen adatokból Ecsegfalvát érintően 1 esetben 1 gyermek vonatkozásában hozott döntést a gyámhivatal, melynek során testvérhez került a kiskorú. A családbafogadott kiskorúak száma 2008.12.31. napján 13 fő volt.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a település önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a határőrség, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség a legközelebbi ideiglenes gondozási feladatokat is ellátó nevelőszülőnél, vagy ha erre sincs lehetőség gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezi el.

2008. évben a gyámhivatal 2 esetben rendelt el ideiglenes hatályú elhelyezést a kiskorúak veszélyeztetése miatt, mely 6 gyermeket érintett. Egy gyermek bentlakásos otthonban, míg 5 gyermek nevelőszülőnél lett elhelyezve. Ezen adatokból Ecsegfalvát érintően 1 esetben, 5 gyermek vonatkozásában került sor kiemelésre, akik kerültek a nevelőszülőhöz.

Átmeneti nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható.

2008. évben átmeneti nevelésbe vételre nem került sor, de 3 ügyben 8 gyermek vonatkozásában folyt eljárás, melyek következményként idén kerültek szakellátásba a kiskorúak. Az átmeneti nevelt kiskorúak száma 2008.12.31. napján 18 fő volt.

Tartós nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ismeretlen szülőktől származik, a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél. 2008. évben nem került sor ilyen eljárásra, 2008.12.31. napján tartós nevelt kiskorúak létszáma 1 fő volt.

Nevelési felügyelet:

Ha az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körülmények közötti felügyeletével hárítható el, a speciális gyermekotthon vezetője a gyermeket személyes szabadságában korlátozhatja. Nevelési felügyelet elrendelésére a gyámhivatalunknál még nem került sor.

Utógondozás:

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését.

A 2008. évben 2 fő esetében rendeltünk el utógondozást.

Utógondozói ellátás:

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja, vagy sorkatonai szolgálati idejét tölti, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja. Az utógondozói ellátását a fiatal felnőtt 24. életévének betöltéséig kérheti.

A 2008. évben 2 fő esetében rendeltünk el utógondozói ellátást.

Együttműködés más szervekkel:

A gyámhivatal a hatáskörébe tartozó ügyek intézése során, szükség szerint kapcsolatot tart a Dévaványán és Ecsegfalván működő valamennyi oktatási-nevelési intézményével, szociális intézményekkel, a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménnyel, orvosokkal, rendőrséggel, a BM Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központtal és tagintézményeivel, pénzintézményekkel, illetve egyéb állami, megyei, önkormányzati szervekkel. Az intézményekkel, hatóságokkal a kapcsolat problémamentes, adott ügy kapcsán egymás munkájának segítése a cél.

Összességében elmondható, hogy a gyámhivatal a feladatai ellátása során eleget tesz a jogszabályi előírásoknak, az ügyintézők törekednek az egyszerű és gyors ügyintézésre. A feladatok ellátása során néha problémát jelent a megyei fenntartású intézmények összevonása következtében kialakult zavaros helyzet, azonban ez sokat javult az elmúlt évben.

A fentiek szerint kívántam röviden tájékoztatni a Képviselő-testületet kérem, hogy beszámolómat megvitatni és elfogadni szíveskedjenek!

Dévaványa, 2009. május 15.

Valánszki Róbert
Gyámhivatal vezető